

Tekenen in de Tijd 71

29 november-5 december 2020

De eerste adventzondag is het kerkelijke nieuwjaar. Erik Borgman staat stil bij wat vooruitwijst, ondanks onze bevangenheid door corona. De weg naar de toekomst wordt vaak gewezen door de herinnering aan personen uit het verleden. Zij hebben ons nog altijd iets te zeggen.

Op deze eerste zondag van de advent begint het nieuwe kerkelijk jaar. Hoewel vanwege COVID-19 noodzakelijk bescheiden starten we toch met enkele nieuwe activiteiten. We zijn aan de vooravond van deze zondag 'echt' begonnen met het dagelijks getijdengebed in ons Huis van Dominicus, nadat we het eerst in klein verband geoefend hebben. Iedereen is van harte welkom en de precieze tijden staan op onze website, want echt elke dag, dat lukt nog niet helemaal. Op woensdagavond zijn er in de advent om 19.00 uur de inmiddels traditionele oecumenische vespervieringen in onze dagkapel, in samenwerking met de gemeenschappen van de Antoniuskerk en de Wijkplaats.

Deze zondag sloot ik de ochtendviering af met een gebed dat ik op verzoek heb gemaakt in het kader van de acties, gesteund door zo'n duizend Nederlandse voorgangers en pastores, om met name minderjarigen uit het verbrande vluchtelingenkamp Moria in Nederland welkom te heten. Onder de titel '500 seconden stilte voor 500 vluchtelingenkinderen' is een actie gestart om gedurende de advent aansluitend aan de zondagsviering een korte wake te houden. Ik dacht dat het bidden van dit gebed een passende invulling was en ik zou het mooi vinden als we de komende tijd dit gebed aan het einde van de vieringen steeds laten terugkomen. Voor wie geïnteresseerd is om het gebed in eigen kring te gebruiken, is het te vinden onderaan deze aflevering van Tekenen in de Tijd.

Komende maandag, 30 november, viert de kerk het feest van de apostel Andreas. Hij is de naamgever van de Andreasgemeente, de groep dominicaanse mensen die het Huis van Dominicus formeel van een dominicaans fundament voorziet. De naam van de apostel Andreas, broer van Simon Petrus en samen met hem door Jezus nadrukkelijk weggeroepen van hun visnetten met de belofte dat Hij ze vissers van mensen zal maken (Matteüs 4,19), is al eeuwenlang met de dominicaanse aanwezigheid in Utrecht verbonden. Op het feest van Andreas wordt, behalve het verhaal van zijn roeping, de passage gelezen uit de brief van Paulus aan de Romeinen waarin deze duidelijk maakt dat verkondiging essentieel is voor het ontstaan van geloof in God zoals Jezus hem liet zien. 'Hoe kan men in hem geloven zonder van Hem te hebben gehoord? Hoe kan men van Hem horen, als niemand hem verkondigt? En hoe zullen zij hem verkondigen, als zij niet zijn gezonden?' (Romeinen 10,14-15).

Het is in de dominicaanse geest om deze laatste vraag van Paulus niet zo uit te leggen dat eerst iemands zending getest moet worden wil zij of hij mogen verkondigen. Het is andersom: wie het op het geëigende moment op zich neemt om te verkondigen, geeft daarmee blijk van haar of zijn zending. De verkondiging zelf getuigt van de roeping tot verkondiging, zoals het leiden van een religieus leven getuigt van de roeping tot religieus leven en het eendrachtig vormgeven van een goede relatie getuigt van de roeping tot het huwelijk. Dit wil niet zeggen dat de huwelijksbelofte, de religieuze professie en de zending door de kerk onbelangrijk zouden zijn. Maar ze bevestigen wat al aan het licht gekomen is en wat nog verder

aan het licht wil komen en zijn bedoeld dat te bevorderen. Het doen van een belofte helpt om trouw aan jezelf te zijn, aan elkaar en aan God. Het is echter niet zelf die trouw en vervangt deze ook niet.

Zo kan de Andreasgemeenschap ook het Huis van Dominicus niet in het dominicaanse spoor houden. Zij kan wel herinneren aan het voornemen in dat spoor te gaan en helpen ontdekken wat dat betekent. Maar evenzeer helpen de andere betrokken bij het Huis van Dominicus de Andreasgemeenschap te ontdekken waar het dominicaanse spoor ons hier en nu heenvoert. Wat wordt er onder ons in het licht van Gods toekomst zichtbaar?

Voor velen, met name kinderen en ouders en grootouders die met hun (klein)kinderen optrekken, is de komende week vooral de laatste etappe op weg naar Sinterklaas. Het is maar goed dat Sint en Piet ongezien door de schoorsteen kunnen komen, zelfs in huizen waar geen schoorsteen meer is, en schijnbaar overal tegelijk kunnen zijn. Want op de ouderwetse manier met de hele familie bij elkaar zitten terwijl ons hart vol verwachting klopt, ook dat zit er dit jaar niet in. Maar Sint en Piet zullen zich ook in deze crisis opnieuw weten uit te vinden, daar twijfel ik niet aan. In ieder geval zijn ze erin geslaagd onze kleinzoon in Parijs helemaal in hun ban te krijgen. Afstand hoeft blijkbaar geen probleem te zijn.

Er is ook verder veel om aan mee te doen, deze aanloop naar kerst. Live en online. Zo is er de adventsactie voor boeren in Nicaragua, om hen te ondersteunen in de poging hun werkwijze productiever en duurzamer te maken. In Nicaragua leeft ondanks de stijgende welvaart nog altijd 70% van de bevolking in armoede en veel kinderen zijn ondervoed. Het project wil 144 gezinnen leren hun moestuinen duurzaam te bewerken en hoopt zo de cirkel van armoede te doorbreken. Nadere informatie is [hier](#) te vinden. Verder, zoals de ouderen onder ons zich nog zullen herinneren, werd op 24 maart 1980 in El Salvador Oscar Romero doodgeschoten en werden acht-en-een-halve maand later, op 2 december, drie religieuzen en een lekenmissionaris uit de Verenigde Staten op beestachtige wijze vermoord. Zij staan symbool voor de 75.000 burgers die in die periode door doodseskaders uit de weg werden geruimd. Het veertigste jubileum van het martelaarschap van Ita Ford, 40 jaar, en Maura Clarke, 49 jaar, beide zusters dominicanessen van Maryknoll, van Dorothy Kazel, 40 jaar, zuster ursulin, en de lekenmissionaris Jean Donovan, 27 jaar, wordt op verschillende plaatsen herdacht, onder meer in het bergstadje Chalatenango, waar zij woonden en dat hen beschouwt als patronessen. Een Engelstalige gedachtenisviering vindt plaats op 2 december om 20:00 uur Nederlandse tijd onder de titel: *Roses in December*. De viering is te volgen via [YouTube](#).

Tot slot wijs ik op de korte online thuisliturgieën die verzorgd worden door onze zusters en broeders van de dominicaanse familie in Nederland. Ze kunnen helpen om wekelijks ruimte te maken voor een kort meditatief moment op weg naar kerstmis. De eerste liturgie is te vinden op <https://dominicanen.nl/2020/11/advent-in-coronatijs-de-eerste-kaars/>.

Erik Borgman, lekendominicaan
voorzitter van de Programmaraad van het Huis van Dominicus

Gebed naar aanleiding van de situatie op Lesbos

Gij,
levende en liefdevolle God.
Gij wilt dat uw mensen op u gelijken:
in liefde verbonden,
voluit levend
en volop leven gevend.

Geef dat wij in elkaar
het bedreigde leven zien.
Geef dat wij de vraag horen
die ons hierin wordt gesteld:
zie mij, help mij,
draag mijn leven samen met mij,
beeld van God.

Geef dat wij het leven zien opstaan
in onze compassie voor elkaar.
Geef dat wij de roeping horen
levengevend als God te zijn
en voluit antwoorden:
hier ben ik, zend mij,
beeld van God.

Geef dat wij het verlangen opmerken
verlangen naar gemeenschap daar waar uitsluiting heerst,
verlangen naar een veilig thuis daar waar vervreemding heerst,
verlangen naar liefde daar waar angst heerst,
Geef dat wij elkaar willen kennen
als vervullers van elkaars leven,
als medebouwers van de door God gewilde gemeenschap,
die de tempel is waar Hij wonen kan
onder ons.

Blijf bij ons
in ons knagend geweten,
in ons aarzelend verlangen,
in onze kwijnende hoop
dat we ons ooit aan elkaar
zullen verbinden in liefde,
zoals Gij zich aan ons
in liefde bindt.

Zegen ons dan
in Jezus de Gezalfde,
uw Zoon en onze Broeder,
door de levensadem van de Geest – Amen